

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 29. april 2020 blev i sag nr. 94411:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Lægernes Pension
Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikringstager havde pensionsordning, og klageren er hans efterlevende samlever.

I klageskema af 4/11 2019 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Sagen vedrører en fortolkning af Lægernes Pensions vedtægter og angår spørgsmålet om hvorvidt pensionskassen kan afvise udbetaling af pension til efterlevende samlever.

Der henvises til undertegnede breve og selskabets svar. Det centrale er, om selskabet kan, via sit pensionsregulativ kan ændre indholdet af parternes testamente, hvorefter den efterlevende samlever arver alt, til at der alene udbetales et begrænset engangsbeløb. De samlevende parter havde naturligt regnet med testamentet som det bærende element, hvori de havde truffet de familieretlige / arveretlige beslutninger og hvor den efterlevende samlever ville være at betragte som nærmeste pårørende også i relation til pensionen.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Udbetaling af pensionen efter klientens afdøde samlever"

Selskabet har i brev af 28/11 2019 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt klager opfylder kravene til testamentariske dispositioner i LP's pensionsregulativ § T9C, stk. 4, litra b, som er et af en række krav i LP's pensionsregulativ, som skal være opfyldt før der udbetales samleverpension. Klager opfylder ikke § T9C, stk. 4, litra b i LP's pensionsregulativ og LP fastholder derfor sin beslutning om at ikke tildele klager samleverpension. § T9C, stk. 4, litra b, beskrives i relevant omfang nedenfor.

Valg af pensionsordning ved indmeldelse

Ved sin indmeldelse i LP den 4. september 2001 valgte [forsikringstager] en pensionsordning med ægtefælle- eller samleverpension. Selvom et medlem har valgt en bestemt pensionsordning, er det stadig en betingelse for opnåelse af ret til ægtefælle- eller samleverpension, at den efterlevende ægtefælle eller samlever opfylder betingelserne herfor, som opregnes i pensionsregulativet. Det skal bemærkes, at [forsikringstager] i forbindelse med sin indmeldelse fik fremsendt pjecen '*8 gode spørgsmål til Deres personlige pensionsmeddelelse*', som i en overskuelig opsætning beskriver udvalgte spørgsmål vedrørende pensionsordningerne i LP. På folderens side 4 (ud af 5), under overskriften '7. Hvis jeg lever i et papirløst forhold, hvordan sikrer jeg så min samleverpension efter min død?', fremgår det, at en betingelse for opnåelse af ret til samleverpension er, at de testamentariske dispositioner blev truffet eller bekræftet efter 13. maj 2000. [Forsikringstager] blev derved behørigt informeret om betingelserne for tildeling af samleverpension ved [forsikringstagers] indmeldelse i LP. (Dokumentation herfor vedlagt som bilag 2).

Retten til samleverpension

Betingelserne for tildeling af samleverpension fremgår af LP's pensionsregulativ (vedlagt som bilag 1) § T9C, stk. 4, litra a-e. Det fremgår af litra b, at testamenter oprettet før 13. maj 2000 skal bekræftes i testamentsform, for at samleveren skal være berettiget til samleverpension efter den afdøde pensionsindbetaler. Klagers og [forsikringstagers] gensidige testamente blev oprettet den 5. februar 1998 og der er ikke forelagt dokumentation for, at det blev bekræftet i testamentsform efter 13. maj 2000. Klager opfylder derved ikke betingelserne i pensionsregulativets § T9C, stk. 4, litra b og er derfor ikke berettiget til samleverpension.

LP har ikke vurderet, om klager opfylder de øvrige betingelser i § T9C, stk. 4 for tildeling af samleverpension og der er heller ikke forelagt dokumentation for, at de øvrige betingelser er opfyldt. Men allerede fordi testamentet ikke blev bekræftet efter 13. maj 2000, opfylder klager ikke betingelserne. LP forbeholder sig dog retten til at anmode klager om relevant dokumentation for, at de øvrige betingelser i § T9C, stk. 4 er opfyldte, inden klager tildeles samleverpension.

LP's pensionsregulativ

LP har ret til at indrette og ændre sine pensionsregulativer i henhold til LP's vedtægter og ændringer skal vedtages af generalforsamlingen. Kravet om, at testamenter oprettet før 13. maj 2000 skal bekræftes i testamentsform, blev indført i pensionsregulativet på LP's generalforsamling 13. maj 2000. Før 13. maj 2000 var det ikke muligt for samleveren at blive berettigede til samleverpension i LP. Dette blev dog på baggrund af lov nr. 143 af 17. marts 1999 (lov om ændring af boafgiftsloven og pensionsbeskatningsloven) ændret, således at samleveren kunne blive berettigede til samleverpension, hvis de opfyldte betingelserne herfor.

Lovgivningen indeholder ikke bestemmelser, som begrænser pensionskassernes muligheder for at stille krav i sine regulativer om, at testamenter oprettet før en given dato skal bekræftes i testamentsform for at en efterlevende samlever skal være berettiget til samleverpension. Årsagen til, at kravet om bekræftelse af testamenterne efter 13. maj 2000 blev tilføjet pensionsregulativet var, at medlemmer af LP kunne hævde, at de ville blive dårligere stillet efter indførelse af retten til samleverpension i pensionsregulativet, da ugifte samleverer på daværende tidspunkt kunne regne med, at der ville blive udbetalt ugiftesum, hvis de døde inden de fyldte 67 år og inden pensionering. Det kunne derfor ikke udelukkes, at nogle medlemmer havde indrettet sig forsikrings- og pensionsmæssigt ud fra de forudsætninger. Det blev derfor vurderet, at det var nødvendigt at

fastsætte reglerne i pensionsregulativet således, at medlemmerne skulle foretage en aktiv handling, for at deres samlevere skulle blive berettigede til samleverpension.

Det skal endvidere bemærkes, at idet [forsikringstager] ved sin indmeldelse i LP valgte en pensionsordning med ægtefælle- eller samleverpension, vil klager ikke være berettiget til udbetaling efter en anden ordning i LP, herunder et begrænset engangsbeløb.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at LP's pensionsforpligtelser reguleres efter pensionsregulativet og mulige modstridende testamentariske bestemmelser kan ikke få juridisk forrang frem for pensionsregulativets bestemmelser."

Klagerens advokat har i brev af 18/12 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg henviser til brevet af 13. november 2001 hvoraf det midtfor fremgår, at man, hvis man ikke svarede, ville få pensionsordning 1, det vil sige ordningen med ægtefælle eller samleverpension og med en ugiftesum ved død og med henvisning til pjecen.

Fuldmagten er udfyldt med angivelse af klagers kontaktoplysninger den 22. november 2001. Klager har herved været af den overbevisning, at man derved var sikret som ægtefælle og/eller samleverpension. Der er herudover enighed om de faktiske forhold.

Spørgsmålet for Ankenævnet er herefter hvorvidt en pensionsforening/pensionskasse ved egen interne forskrifter kan begrænse indholdet af et i øvrigt gyldigt oprettet testamente og om man kan stille krav om, at dette 'genbekræftes' efter den 13. maj 2000. Det kan i denne forbindelse lægges til grund, at klager som samlever til afdøde opfylder betingelserne i nævnte lov 143 af 17. marts 1999 om at være berettiget til samliv og pension.

Det bestrides på vegne klager, at man i et pensionsregulativ kan indføre bestemmelser, der afskærer det 2 parter har aftalt i et i øvrigt gyldigt oprettet testamente.

Herudover gøres det gældende, at Pensionskassen på en mere hensigtsmæssig måde skulle have gjort opmærksom på, at Pensionskassen ved sit regulativ ville søge at ændre aftaler indgået imellem samlevere i et i øvrigt gyldigt testamente. Det fastholdes således, at Pensionsselskabet ikke særskilt har gjort tilstrækkeligt opmærksom på, at det dengang nye Pensionsregulativ havde til hensigt at ændre i øvrigt gyldige testamenter.

Dette skal ses i kombination med det ovenfor anførte om det automatiske valg af pensionsordning 1, det vil sige ordningen med ægtefælle eller samleverpension og med en ugiftesum ved død og med henvisning til pjecen.

Som nyt bilag fremlægges notat udarbejdet af klager."

I et udateret vedhæftet bilag har klageren bl.a. anført:

"Da vi besluttede at leve sammen papirløst, var det af personlige årsager og efter grundige overvejelser. Derfor har vi under hele vores samliv søgt at sikre hinanden:

...

Vi har således sat os grundigt ind i hvilke konsekvenser af hvert enkelt punkt, herunder reglerne omkring testamenter og tilbagekaldelse af testamenter og det har altid været vores opfattelse at testamentet var gældende indtil det blev tilbagekaldt ved kodiciel af en af os eller begge parter. Vi har på intet tidspunkt tidligere stødt på begrebet 'bekræftet testamentsform'

Det er ingen steder i arveloven omtalt, at man ved givne lejligheder skal genbekræfte sit testamente. Der er blandt den brede danske befolkning en retsbevidsthed om, at har man oprettet et testamente – og fået det tinglyst – er det gældende indtil det tilbagekaldes. Lidt som når man bliver gift. Man skal vel heller ikke ved givne lejligheder genbekræfte sit ægteskab.

Det er fortsat min opfattelse, at LP ikke i tilstrækkelig grad har tydeliggjort den særlige og usædvanlige håndtering af testamentariske dispositioner, som pensionskassen praktiserer og at de har forsømt deres oplysningspligt. En håndtering, der strider mod sædvanlig retsbevidsthed.

Det er min opfattelse, at LP hverken i sin informationspjece eller øvrigt materiale har gjort tilstrækkelig opmærksom på konsekvenserne af deres særlige og usædvanlige håndtering af testamenter og at LP har forsømt sin oplysnings- og informationspligt ved ikke tydeligt at beskrive konsekvenserne af en procedure, der strider mod den gængse opfattelse af retsvirkningen af tinglyste testamenter og som vel egentlig også strider mod arvelovens intentioner. Jeg mener, LP har en særligt udvidet oplysnings- og informationspligt til at informere om konsekvenserne af deres praksis, f.eks. ved at skrive at testamenter oprettet før 13. maj 2000 ikke vil blive anset som værende gyldige og ikke vil blive taget til efterretning. De har ikke løftet denne pligt.

'LP's pensionsregulativ'

LP angiver i sin skrivelse til Ankenævnet for Forsikring i afsnittet 'LP's pensionsregulativ'. 2. afsnit, at ... 'Årsagen til, at kravet om bekræftelse af testamente efter 13. maj 2000 blev indføjet i pensionsregulativet var, at medlemmer af LP kunne hævde, at de ville blive dårligere stillet efter indførelsen af retten til samleverpension Det kunne derfor ikke udelukkes, at nogle medlemmer havde indrettet sig forsikrings- og pensionsmæssigt ud fra de forudsætninger Det blev derfor vurderet, at det var nødvendigt at fastsætte reglerne i pensionsregulativet således at medlemmerne skulle foretage en aktiv handling for at deres samlevere skulle blive berettigede til samleverpension '

Denne argumentation henviser kun til forsikrings- og pensionsmæssige dispositioner og tager ikke højde for testamentariske dispositioner. Det giver mening, at medlemmerne skal foretage et aktivt valg i forhold til valg af pensionsforhold, når der indføres en ny pensionsordning, der sidestiller ægtefæller og samlever, men det giver ingen mening i forhold til eksistensen af allerede tinglyste gensidige testamenter. Det er fuldstændig i strid med øvrig praksis omkring håndtering af testamenter."

Selskabet har i brev af 24/1 2020 til nævnet bl.a. anført:

"LP er forpligtet til at følge bestemmelserne i sit pensionsregulativ vedrørende tildeling af samleverpension, og forpligtes ikke efter bestemmelser i medlemmernes testamenter. Klagers og [forsikringstagers] testamente kan derfor ikke forpligte LP til at tildele klager samleverpension, hvis klager ikke opfylder betingelserne herfor i pensionsregulativet. Da testamentet ikke er blevet bekræftet i testamentsform efter 13. maj 2000, opfylder klager ikke betingelserne i § T9C, nr. 4, litra b i LP's pensionsregulativ for tildeling af samleverpension. Selvom klager skulle opfylde betingel-

serne i lov nr. 143 af 17. marts 1999 for tildeling af samleverpension, så forpligter dette ikke LP til at anerkende klagers ret til samleverpension i LP, da LP alene er forpligtet hertil i henhold til sit pensionsregulativ. Klagers opfyldelse af betingelserne for at kunne opnå ret til samleverpension efter lov nr. 143 af 17. marts 1999 kan derfor ikke i sig selv medføre, at hun opnår ret til samleverpension i LP. Det skal bemærkes, at LP har ret til at stille sine egne betingelser for tildeling af samleverpension.

Det forhold, at vilkåret i LP's pensionsregulativ om, at testamenter oprettet før 13. maj 2000 skal bekræftes i testamentsform, ikke er et sædvanligt vilkår i andre danske pensionskasser, medfører ikke, at kravet ikke finder anvendelse i forhold til medlemmer i LP. LP har i sin besvarelse af 28. november 2019 redegjort for årsagen til, at LP stiller krav om, at testamenter oprettet før 13. maj 2000 bekræftes i testamentsform.

Indførelsen af retten til samleverpension i LP's pensionsregulativ den 13. maj 2000 ændrede ikke i allerede gyldige testamenter mellem ugifte samlevende, men stillede alene krav om, at disse bekræftedes i testamentsform. Det skal bemærkes, at ugifte samlevende til medlemmer i LP ikke havde ret til ægtefællepension i LP før ændringen af pensionsregulativet den 13. maj 2000, og derfor mistede samlevende til medlemmer i LP ikke retten til ægtefællepension som følge af ændringen af pensionsregulativet.

[Forsikringstager] modtog i forbindelse med sin genindmeldelse i LP i 2001 en pjece (bilag 2 til vores besvarelse af 28. november 2019) om pensionsordningerne i LP, som i en overskuelig opsætning behandlede udvalgte problemstillinger vedrørende pensionsordningerne i LP, herunder betingelsen om, at testamenter, oprettet før 13. maj 2000, skulle bekræftes i testamentsform senest 3 måneder før medlemmets død. LP fastholder derfor, at [forsikringstager] er blevet behørigt informeret om betingelserne for tildeling af ægtefællepension til ugifte samlevende.

Klagers yderligere bemærkninger, herunder klagers henvisning til bestemmelser i arveloven, giver ikke LP anledning til at ændre sin vurdering af sagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Uddrag af bilagene gengives nedenfor. Af brev af 4/9 2001 fra selskabet til nu afdøde forsikringstager fremgår bl.a.:

"Genoptagelse af bidragsbetalingen til pensionskassen"

Pensionskassen har modtaget pensionsbidrag for Dem. De er derfor genoptaget som bidragsbetalende medlem af Lægernes Pensionskasse pr. 1. maj 2001.

De anmodes herved om at tage stilling til, hvilken pensionsordning De ønsker, og samtidig bedes De udfylde og returnere vedlagte helbredserklæring til pensionskassen.

Valg af pensionsordning

I forbindelse med at De genoptager bidragsbetalingen til pensionskassen, har De mulighed for at foretage omvalg mellem:

- * Pensionsordning 1, som er *med* ægtefælle- eller samleverpension.
- * Pensionsordning 2, som er *uden* ægtefælle- eller samleverpension, men *med* en engangsydelse ved død.

Engangsydelsen ved død udbetales ved død inden det 67. år og inden alderspensionering. Hvis pensionskassen i pensionsordning 1 ikke skal udbetale ægtefælle/samleverpension, udbetales i stedet en ugiftesum, hvis medlemmet dør inden det fyldte 67. år og inden alderspensionering.

Dækningen i de to ordninger

Der vedlægges to pensionsmeddelelser A og B. Pensionsmeddelelse A viser Deres nuværende ordning 1. Pensionsmeddelelse B viser Deres dækning ved valg af ordning 2.

Invalide- og alderspensionen er størst i ordning 2. Det skyldes, at engangsydelsen ved død i ordning 2 giver en lavere udbetaling end den livslange ægtefælle-/samleverpension i ordning 1.

De løbende ydelser fra pensionskassen indkomstbeskattes. Ved udbetalingen af engangsydelse og ugiftesum fratrækkes en statsafgift på 40 procent. Herudover skal der svares boafgift efter de gældende regler.

Hvem tilfalder ugiftesummen og engangsydelsen ved død?

De kan vælge mellem begunstigelserne 'nærmeste pårørende', 'boet' eller en samlever ved navns nævnelse, jf. vedlagte pjece 'Hvem får ugiftesummen og engangsydelsen ved død?'.

Pensionsordning 1 eller 2?

Pensionsordning 1 er primært tiltænkt gifte medlemmer og medlemmer, der har en papirløs samlever, og hvor betingelserne for udbetaling af samleverpension er opfyldt. Hvis De er gift eller samlevende, kan De naturligvis også vælge ordning 2.

Det vil være relevant, hvis De mener, at engangsydelsen ved død er tilstrækkelig til at sikre Deres efterladte økonomisk i tilfælde af Deres død, eller hvis betingelserne for udbetaling af samleverpension ikke er opfyldt. Der henvises til vedlagte pjece 'Oversigt over pensionskassens ydelser'.

Kan jeg senere vælge en anden pensionsordning?

Omvalg mellem ordning 1 og 2 kan ske i en række situationer, der omtales i vedlagte pjece om 'Vær opmærksom på valg af pensionsordning'. De skal være opmærksom på, at omvalget skal være foretaget inden 1/2 år efter situationen er indtrådt, fx 1/2 år efter indgåelsen af ægteskab. Omvalg kan ikke ske, efter at De er fyldt 54 år."

Af informationspjece "Oversigt over pensionskassens ydelser" fremgår bl.a.:

"7. Hvis jeg lever i et papirløst forhold, hvordan sikrer jeg så min samlever pension efter min død?

Som omtalt under spørgsmål 5 er det muligt at sikre en papirløs samlever pension på lige fod med en lovformelig ægtefælle i pensionsordning 1.

De skal dog være opmærksom på, at en række betingelser skal være opfyldt på dødstidspunktet, for at pensionen kan udbetales til Deres samlever:

- Medlemmet skal kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab med samleveren.
- I et testamente, der er oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet, og som ikke senere er tilbagekaldt, skal medlemmet have tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilfaldet en ægtefælle. Den testamentariske disposition skal være truffet eller bekræftet i testamentsform den 13. maj 2000 eller senere.
- Medlemmet skal have haft fælles bopæl med samleveren i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere have haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år,

når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældre-bolig.

d. Samlivet skal være indledt før medlemmets 65. år.

e. Samlivet skal være indledt før medlemmets invalidepensionering."

Af selskabets brev af 11/9 2019 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"På generalforsamlingen for Lægernes Pensionskasse i 2000 blev det vedtaget, at den kollektive ægtefællepension fremover også skulle omfatte samlevere, såfremt visse betingelser var opfyldt. Herunder, at et testamente, hvori samleveren tillægges den nødvendige arvelod, skal være oprettet efter den dato, hvor samleverpensionen i Lægernes Pension indføres, hvilket er den 13. maj 2000.

Der blev i den forbindelse sendt vedlagte pjece, '8 spørgsmål til din personlige pensionsmeddelelse' til alle medlemmer.

I forbindelse med at [forsikringstager] kommer hjem fra [udland] og får en overenskomstansættelse igen, indtræder han igen som bidragsbetalende medlem i Lægernes Pension. Han får i den forbindelse et brev af 4. september 2001, i hvilket vi henviser til pjecen 'Oversigt over pensionskassens ydelser'."

Af brev af 25/9 2019 fra klagerens advokat til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg kan se, at man ved brev af 4. september, 10. oktober og 13. november 2001 har rettet henvendelse til medlemmet og herunder har fremsendt en svarkupon vedrørende valg af pensionsordning og begunstigede, der herefter er underskrevet af klienten og modtaget den 27. november 2001 med udtrykkelig angivelse af identiteten af samleversken, der er begunstiget.

Det kan forudsætningsvis ubestridt lægges til grund, at brevet af 4. september har haft svarkupon vedhæftet og det kan lægges til grund, at ingen af brevene har haft vedhæftet det omfattende regulativ, ligesom brevene konkret ikke har anført, at man skulle være opmærksom på revision af eventuelle testamenter efter en given dato (13. maj 2000) og således at den svarkupon, man returnerede til Lægernes Pensionskasse, herefter var uden virkning, hvis der lå et testamente fra før den ovennævnte dato uden ændringer.

Der er således ikke fra Lægernes Pensionskasse konkret gjort opmærksom på denne problemstilling. Man kan ikke forvente, at et givet medlem selv går ind i vedtægter og pensionsregulativer, der er et meget omfattende materiale og herefter gennemgår disse over 100 forskellige bestemmelser når der ikke umiddelbart i Lægernes Pensionskasse's breve ses at være anledning hertil.

Det er ikke nok at henvise til en vedlagt pjece. Det må kræves, at man konkret gør opmærksom på denne helt særskilte problemstilling, hvorefter man reelt kan fortabe væsentlige dele af den indbetalte pension. Herudover bemærker jeg, at Pensionskassen ved modtagelsen af blanketten i underskrevet stand den 27. november 2001 ved henlæggelse af denne i sagen/påførsel af de forventelige nødvendige notater direkte kunne have set, hvorvidt der forelå et registreret testamente og kunne have reageret ved henvendelse til medlemmet da man forudsætningsvis, havde kon-

stateret problemet. Dette er efter min opfattelse en direkte fejl fra Lægernes Pensionskasse's side.

Helt overordnet er jeg fortsat uforstående overfor hvorledes pensionskassen kan tilsidesætte testamenteriske dispositioner."

Af selskabets brev af 24/10 2019 til klageren fremgår bl.a.:

"Vedrørende pensionskassens rådgivningspligt

Pensionskassen anerkender, at den efter omstændighederne i en given sag har en forpligtelse til at rådgive sine medlemmer om forsikrings- og pensionsforhold. Denne forpligtelse fortolkes efter de på rådgivningstidspunktet gældende rådgivningsnormer. Det er dog pensionskassens vurdering, at den ikke havde pligt til af egen drift at have sikret, at [klageren] opfyldte betingelserne for tilkendelse af samleverpension ved [forsikringstagers] død, da pensionskassen den 27. november 2001 modtog [forsikringstagers] svarkupon om valg af pensionsordning. Det er til enhver tid pensionstagers ansvar at orientere sig om pensionsbetingelserne. [Forsikringstager] modtog den 4. september 2001 i forbindelse med sin genoptagelse af bidragsbetalingen brev fra pensionskassen, hvor pensionskassens pensionsordninger beskrives og hvor der henvises til den vedlagte pjece '8 gode spørgsmål til Deres personlige pensionsmeddelelse', hvor betingelserne for samleverpensionen beskrives i en meget overskuelig opsætning på side 4 under overskriften 'Hvis jeg lever i et papirløst forhold, hvordan sikrer jeg så min samleverpension efter min død'. [Forsikringstager] blev således informeret om, at hans testamente skulle bekræftes i testamentsform for at have retsvirkning i forhold til [klagerens] ret til samleverpension.

Det bliver i klagen endvidere fremført, at det var en fejl fra pensionskassens side, at den ved modtagelse af svarkuponen den 27. november 2001 ikke undersøgte, hvorvidt der forelå et registreret testamente og at pensionskassen burde have reageret ved at henvende sig til [forsikringstager] for at få forholdet afklaret. Hertil skal det bemærkes, at det ikke er pensionskassens ansvar at undersøge, om medlemmerne opfylder betingelserne for udbetaling af samleverpension ved indsendelse af svarkuponen. Det er først når der gøres krav på udbetaling af samleverpensionen, at betingelserne skal være opfyldte og derfor er det først på dette tidspunkt, at pensionskassen undersøger, om betingelserne er opfyldte. Det var derfor ikke tale om utilstrækkelig rådgivning, da pensionskassen af egen drift ikke iværksatte en undersøgelse af, om [klageren] i 2001 opfyldte betingelserne for tilkendelse af samleverpension."

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.:

"§ T9C. Pensionsordning 1 (med ret til livsvarig ægtefælle- eller samleverpension)

...

4. Når et ugift medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt efter 1. januar 1993, afgår ved døden, har medlemmets samlever ret til samleverpension svarende til ægtefællepension, jf. stk. 1, fra disse bidrag fra den første i den følgende måned.

Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- a. Medlemmet skal kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab med samleveren.
- b. Medlemmet skal i et testamente, der er oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet, og som ikke senere er tilbagekaldt, have tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den

tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilfaldet en ægtefælle. Den testamentariske disposition skal være truffet eller bekræftet i testamentsform den 13. maj 2000 eller derefter.

c. Samleveren skal

1. have haft fælles bopæl med medlemmet i de sidste 2 år før dødsfaldet, eller
2. tidligere have haft fælles bopæl med medlemmet i en sammenhængende periode på mindst 2 år og den fælles bopæl alene være ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, eller
3. på tidspunktet for dødsfaldet leve sammen på fælles bopæl med medlemmet og vente, have eller have haft et barn sammen med medlemmet, eller
4. tidligere have haft fælles bopæl med medlemmet og den fælles bopæl alene være ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og vente, have eller have haft et barn sammen med medlemmet.

d. Samlivet skal være indledt før medlemmets 65. år.

e. Samlivet skal være indledt før medlemmets invalidepensionering.

Medlemmets samlever har ikke ret til samleverpension, hvis en fraskilt ægtefælle eller en registreret partner har ret til ægtefællepension."

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikringstager og klageren var samlevende og oprettede i 1998 et gensidigt testamente, hvorefter den længstlevende ved førstafdødes død skulle arve alt, hvad førstafdøde efterlod sig. Selskabet har efter forsikringstagerens død afvist at udbetale samleverpension til klageren med henvisning til, at hun ikke opfylder pensionsregulativets betingelser for at være berettiget til samleverpension, idet den testamentariske disposition ikke blev bekræftet i testamentsform efter den 13/5 2000.

Af pensionsregulativets §T9C, stk. 4, litra b, følger det, at en af betingelserne for at opnå samleverpension er, at "Medlemmet skal i et testamente, der er oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet, og som ikke senere er tilbagekaldt, have tillagt samleveren en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilfaldet en ægtefælle. Den testamentariske disposition skal være truffet eller bekræftet i testamentsform den 13. maj 2000 eller derefter".

Klageren har anført, at selskabet ikke i et pensionsregulativ kan indføje bestemmelser, der afskærer, hvad der er bestemt i et gyldigt oprettet testamente. Klageren har subsidiært anført, at

selskabet ved blot at henvise til en pjece ikke har informeret nu afdøde forsikringstager tilstrækkeligt om betingelsen om revision af eventuelle testamenter oprettet før 13/5 2000. Det er klagerens opfattelse, at selskabet har forsømt sin oplysnings- og informationspligt ved ikke tydeligt at beskrive konsekvenserne af en procedure, der strider mod den gængse opfattelse af retsvirkningen af testamenter. Klageren mener, at selskabet må have en særligt udvidet oplysnings- og informationspligt til at informere om konsekvenserne af betingelsen, f.eks. ved at skrive, at testamenter oprettet før den 13. maj 2000 ikke vil blive anset som værende gyldige og ikke vil blive taget til efterretning.

Selskabet har anført, at det har ret til at indrette og ændre sine pensionsregulativer i henhold til selskabets vedtægter, og at ændringer skal vedtages af generalforsamlingen. På generalforsamlingen den 13/5 2000 blev det besluttet at indføre samleverpension, og for ikke at stille ugifte, der havde indrettet sig på den hidtil gældende ordning, dårligere, blev det vurderet, at det var nødvendigt at fastsætte reglerne i pensionsregulativet således, at medlemmerne skulle foretage en aktiv handling, for at deres samlevere skulle blive berettigede til samleverpension. Selskabet har endvidere anført, at nu afdøde forsikringstager blev behørigt informeret om betingelserne for tildeling af samleverpension ved sin genindmeldelse i ordningen i 2001.

Selskabet har oplyst, at "årsagen til, at kravet om bekræftelse af testamenterne efter 13. maj 2000 blev tilføjet pensionsregulativet var, at medlemmer af LP kunne hævde, at de ville blive dårligere stillet efter indførelse af retten til samleverpension i pensionsregulativet, da ugifte samlevere på daværende tidspunkt kunne regne med, at der ville blive udbetalt ugiftesum, hvis de døde inden de fyldte 67 år og inden pensionering. Det kunne derfor ikke udelukkes, at nogle medlemmer havde indrettet sig forsikrings- og pensionsmæssigt ud fra de forudsætninger. Det blev derfor vurderet, at det var nødvendigt at fastsætte reglerne i pensionsregulativet således, at medlemmerne skulle foretage en aktiv handling, for at deres samlevere skulle blive berettigede til samleverpension".

Ankenævnet for Forsikring

11.

94411

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at udbetale samleverpension med henvisning til, at betingelserne herfor i pensionsregulativets §T9C, stk. 4, litra b, ikke er opfyldt.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at bestemmelsen er vedtaget af selskabets medlemmer på en generalforsamling den 13/5 2000. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at selskabet har indført samleverpension fra den 13/5 2000, og at det - for at behandle ugifte medlemmer lige - blev vurderet nødvendigt, at medlemmerne skulle foretage en aktiv handling, for at samlevere blev berettigede til samleverpension. Nævnet har også lagt vægt på, at det af forarbejderne til lov nr. 143 af 17/3 1999, hvor samlevere blev ligestillet med gifte personer ved anvendelsen af reglerne i pensionsbeskatningsloven, fremgår, at lovforslaget ikke griber ind i de bagvedliggende aftaler mellem pensionsopsparerer og pensionsgiveren.

Nævnet finder, at nu afdøde forsikringstager har modtaget tilstrækkelig orientering om betingelserne for udbetaling af samleverpension.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på selskabets oplysning om, at alle medlemmerne i 2000 fik tilsendt en pjece med "8 spørgsmål til din personlige pensionsmeddelelse", og at nu afdøde forsikringstager modtog pjecen i 2001, da han genoptog pensionsindbetalingerne og skulle vælge pensionsordning efter at have været hvilende medlem. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at pjecen er på seks sider og med et overskueligt layout.

Nævnet bemærker, at det havde været ønskeligt, at eksempelvis selskabets brev af 4/9 2001 fra selskabet til nu afdøde forsikringstager udtrykkeligt havde indeholdt en oplysning om at ældre testamenter - for at have virkning i henhold til pensionsregulativet - skulle bekræftes i testamentsform den 13. maj 2000 eller derefter. En undladelse heraf kan dog ikke i sig selv føre til andet resultat, idet nævnet bemærker, at informationspjecen som nævnt var på seks sider og med et overskueligt layout, og at nu afdøde forsikringstager også har en pligt til at læse relevant, kortfattet informationsmateriale om ordningen, når han ønsker at genoptage sine pensi-

Ankenævnet *for* Forsikring

12.

94411

onsindbetalinger. Nævnet bemærker, at kravene til fremhævelse af relevant information er øget betydeligt gennem de seneste 20 år.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels